

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 7/2022**

Het Hof vernietigt bepaalde modaliteiten van de wet van 20 juli 2020, die er onder meer in voorziet dat een persoon niet betrouwbaar is om het beroep van bedrijfsrevisor uit te oefenen in geval van een veroordeling wegens een inbreuk op de antiwitwaswetgeving

De wet van 20 juli 2020 voorziet er onder meer in dat een persoon die werd veroordeeld tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de antiwitwaswetgeving niet betrouwbaar is om het beroep van bedrijfsrevisor uit te oefenen. Tegen die wet wordt een beroep tot vernietiging ingesteld door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en twee bedrijfsrevisoren.

Het Hof oordeelt dat de onbeperkte duur van het verlies van de vereiste betrouwbaarheid als bedrijfsrevisor het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel schendt. Datzelfde beginsel acht het Hof ook geschonden door de maatregel dat, wanneer één van de vennoten, uiteindelijk begunstigen of leidinggevendenden niet langer voldoet aan het betrouwbaarheidsvereiste, ook de hoedanigheid van bedrijfsrevisor van het bedrijfsrevisorenkantoor waaraan hij is verbonden, onmiddellijk wordt ingetrokken, zonder dat aan dat kantoor een redelijke termijn wordt geboden om de banden met de betrokkene te verbreken. Het Hof vernietigt de bestreden wet in die mate en verwerpt het beroep voor het overige.

1. Context van de zaak

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en twee bedrijfsrevisoren vorderen de vernietiging van een aantal bepalingen van de wet van 20 juli 2020 « houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten ».

Die wet voorziet in drie nieuwe situaties waarin een persoon niet betrouwbaar wordt geacht om het beroep van bedrijfsrevisor uit te oefenen. Dat is het geval bij een veroordeling (1) tot een criminele straf, (2) wegens sommige inbreuken (deelname aan terroristische activiteiten en heling) en (3) tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de wet van 18 september 2017 inzake het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contanten. Het niet voldoen aan het betrouwbaarheidsvereiste betekent dat de betrokken persoon de hoedanigheid van bedrijfsrevisor niet kan worden toegekend of dat, in voorkomend geval, die hoedanigheid wordt ingetrokken.

De verzoekers bekritisieren hoofdzakelijk het feit dat elke veroordeling voor een inbreuk op de antiwitwaswetgeving tot een verplichte weigering en intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor zal leiden. Het Hof beperkt zijn onderzoek dan ook tot de derde situatie.

2. Onderzoek door het Hof

De verzoekende partijen ontwikkelen vijf middelen.

2.1 Principe van de automatische weigering en intrekking

In het eerste en tweede middel wordt aangevoerd dat de verplichte weigering en intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor ten aanzien van natuurlijke personen in geval van een strafrechtelijke veroordeling wegens een inbreuk op de antiwitwaswetgeving, niet bestaat voor andere, vergelijkbare beroepsgroepen, zoals accountants, vastgoedmakelaars, advocaten en notarissen. Om die reden zouden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, die het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel waarborgen, zijn geschonden.

Volgens het Hof is het, gelet op de functie en bevoegdheden van de bedrijfsrevisor, en de onafhankelijkheid, integriteit en objectiviteit die daarbij van hem worden verwacht, niet onredelijk dat bedrijfsrevisoren die worden veroordeeld tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de antiwitwaswetgeving automatisch de betrouwbaarheid als bedrijfsrevisor verliezen, zelfs wanneer het bedrag van de opgelegde geldboete gering is.

Het Hof ziet echter wel een probleem in de onbeperkte duur van het verlies van de betrouwbaarheid. Het is voor het Instituut van de Bedrijfsrevisoren zelfs niet mogelijk om na verloop van een bepaalde periode *in concreto* te beoordelen of de betrokkene opnieuw betrouwbaar kan worden geacht en hem derhalve alsnog de hoedanigheid van bedrijfsrevisor kan worden toegekend.

2.2. Het recht op toegang tot een rechterlijke instantie

In het derde middel wordt aangevoerd dat een persoon van wie de hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt ingetrokken geen toegang heeft tot een rechterlijke instantie, waardoor de bestreden wet in strijd is met artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM).

Het Hof merkt op dat de intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor weliswaar automatisch is, maar dat zij wel het voorwerp moet uitmaken van een uitdrukkelijke beslissing van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Tegen die beslissing kan een beroep worden ingesteld bij de bevoegde rechter, die kan nagaan of de betrokkene zich wel bevindt in de situatie die tot een automatische intrekking leidt. Het recht op toegang tot een rechterlijke instantie is dus verzekerd.

2.3. Gelijke toepassing op bedrijfsrevisoren en -kantoren

Het vierde middel, eveneens gesteund op de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, is gericht tegen de verplichte intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor ten aanzien van bedrijfsrevisorenkantoren, van zodra één van de vennoten of leidinggevenden niet langer voldoet aan het betrouwbaarheidsvereiste. Ook hier maken de verzoekers de vergelijking met de in 2.1 aangehaalde beroepsgroepen, ten aanzien waarvan een dergelijke maatregel niet geldt.

Eenzijds is het volgens het Hof redelijk verantwoord dat de wetgever, wat bedrijfsrevisorenkantoren betreft, dezelfde vereisten inzake betrouwbaarheid oplegt aan de vennoten en leidinggevenden als die welke gelden voor bedrijfsrevisoren-natuurlijke personen, des te meer daar die intrekking geen onherroepelijk karakter heeft. Het volstaat immers dat het

bedrijfsrevisorenkantoor de banden met de onbetrouwbare persoon verbreekt opdat het opnieuw de hoedanigheid van bedrijfsrevisor kan verkrijgen.

Anderzijds is het onevenredig streng dat de intrekking onmiddellijk dient te gebeuren, zonder dat aan het kantoor een redelijke termijn wordt geboden om de banden met de onbetrouwbare persoon te verbreken. Het verlies van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor gedurende de looptijd van de aanvraag om die hoedanigheid opnieuw te verkrijgen (die kan oplopen tot drie maanden) kan de continuïteit van de activiteiten van het kantoor wezenlijk in het gedrang brengen.

2.4. Het strafrechtelijk karakter van de sanctie van de weigering en intrekking ten aanzien van bedrijfsrevisorenkantoren

In het vijfde en laatste middel wordt aangevoerd dat de verplichte weigering of intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor ten aanzien van bedrijfsrevisorenkantoren, wanneer één van de vennoten of leidinggevendenden niet langer voldoet aan het betrouwbaarheidsvereiste, in strijd is met artikel 7 van het EVRM, omdat een strafsanctie zou worden opgelegd aan een rechtspersoon voor inbreuken waaraan hij niet persoonlijk schuldig werd bevonden.

Het Hof volgt dit argument niet. Volgens het Hof is er geen sprake van een strafsanctie, aangezien, zoals in 2.3 vermeld, de weigering of intrekking ten aanzien van rechtspersonen niet onherroepelijk is, en bijgevolg ook geen bestraffend karakter heeft.

3. Besluit

Het Hof vernietigt de wet van 18 september 2017 in zoverre zij erin voorziet dat het verlies van de vereiste betrouwbaarheid als bedrijfsrevisor ingevolge een veroordeling tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de antiwitwaswetgeving onherroepelijk is. Het Hof vernietigt die wet eveneens in zoverre zij ertoe leidt dat de hoedanigheid van bedrijfsrevisor ten aanzien van bedrijfsrevisorenkantoren onmiddellijk wordt ingetrokken wanneer één van haar vennoten, uiteindelijk begunstigden of leidinggevendenden niet langer voldoet aan het betrouwbaarheidsvereiste, zonder dat de betrokken kantoren over een redelijke termijn beschikken om de banden met de betrokkene te verbreken. Het Hof verwerpt het beroep voor het overige.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)